

Ordkunskap med fyrfältare

Språkutvecklande - Undervisning, Årskurs 7-9

Syfte

Ett sätt att lära sig nya ord och erövra dem till sina.

Läraren reflekterar

Vissa gånger läser vi längre stycken åt gången, andra gånger stannar vi upp ofta och länge vid till exempel ord och begrepp eller tänker högt. Att arbeta med **fyrfältare** kring ord och begrepp i texten i **expertgruppen** och sedan få berätta om dem i **hemgruppen** leder till **interaktion och samspel** mellan eleverna och låter dem öva sig på att berätta, förklara och lyssna.

Metod

Eleverna markerar ord i texten eller antecknar ord som de är osäkra på, alternativt kan läraren föregå genom att plocka ut ord som förväntas vara nya för eleverna. Läraren delar in klassen i mindre grupper (hemgrupper) om 4-5 elever och tilldelar varje deltagare olika ord. Eleverna flyttar därefter till expertgrupper (alla som har orden kidnappare, åklagare, domstol träffas här.... alla som har orden galge, garderob, galoscher träffas där... och så vidare). Tillsammans hjälps experterna åt att fylla i fyrfältarna om varje ord. Till sist återgår varje expert till sin hemgrupp och berättar om sina ord. Läraren kan sammanställa alla ord i en begreppslista i klassrummet eller hänga upp elevernas fyrfältare.

Rubrikerna/uppgifterna i fyrfältaren är:

- Vad betyder ordet?
- Rita en bild till ordet.
- Skriv en mening med ordet som visar att du förstår det.
- Miljö: Var har du hört ordet? När? Hur användes det?

Fyrfältare i expert- och hemgrupper

- Eleverna arbetar i expertgruppen med fyrfältaren kring ett ord ur texten. De funderar, diskuterar reder ut och kommer överens.
- Eleverna flyttar till hemgruppen där var och en berättar om "sitt" ord.

Vad betyder ordet? kidnappare är en person som kidnappar människor istället för att stjäla pengar.	Rita en bild till ordet.
Skriv en mening med ordet som visar att du förstår det. En kidnappare tog en liten flicka.	Miljö: har du hört ordet förut? När och var? Ja, ja, har hört ordet förut i filmen om en polis.
Vad betyder ordet? den som man hänger känderna.	Rita en bild till ordet.
Skriv en mening med ordet som visar att du förstår det. Jag behövt en ny galge för att hänga minna kändis på.	Miljö: har du hört ordet förut? När och var? Min mamma har köpt en galge och det har jag sålt.

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.

Centralt innehåll

Språkliga strategier för att minnas och lära genom att identifiera nyckelord och föra anteckningar.

Kunskapskrav

Eleven skriver olika slags texter med **god** språklig variation, **väl fungerande** struktur och innehåll samt **god** anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett **väl fungerande** sätt.